

panostaja

Q3

OSAVUOSIKATSAUS

Marraskuu 2017–heinäkuu 2018
6.9.2018

PANOSTAJA OYJ:N OSAVUOSIKATSAUS

Emoyhtiölle velaton tase – sijoituskapasiteetti kunnossa

1.5.2018–31.7.2018 (3 kk)

- Granon katsauskauden liikevaihto kasvoi viime tilikauden yritysostojen seurauksena 39 % edellisvuoden vertailukaudesta. Liikevoitto parani 1,8 milj. euroon vertailukauden 1,4 milj. eurosta.
- Panostaja hankki enemmistön toiminnanohjausjärjestelmiä ja taloushallinnon palveluita pk-yrityksille tarjoavasta Oscar Softwaresta.
- Panostaja maksoi pois kaikki emoyhtiön korolliset velat 22,3 milj. euroa ja teki sopimuksen uudesta 15,0 milj. euron yritysostolimiitistä.
- Liikevaihto kasvoi viidessä yhdeksästä sijoituskohteesta. Kokonaisuutena konsernin liikevaihto kasvoi 52 % ja oli 52,3 milj. euroa (34,5 milj. euroa).
- Liikevoitto parani neljässä yhdeksästä sijoituskohteesta ja koko konsernin liikevoitto heikkeni hieman vertailukaudesta ollen 1,4 milj. euroa (1,6 milj. euroa).
- Tulos/osake (laimentamaton) oli 0,0 senttiä (1,6 senttiä).

1.11.2017–31.7.2018 (9 kk)

- Liikevaihto kasvoi neljässä yhdeksästä sijoituskohteesta. Kokonaisuutena konsernin liikevaihto kasvoi 37 % ja oli 143,1 milj. euroa (104,3 milj. euroa).
- Liikevoitto parani neljässä yhdeksästä sijoituskohteesta ja koko konsernin liikevoitto parani 2,1 milj. eurosta 5,1 milj. euroon.
- Panostaja irtaantui KotiSunista ja kirjasi myynnistä 32,9 miljoonan euron myyntivoiton ennen veroja.
- Panostaja hankki enemmistön Carrot Palvelut Oy:stä.
- Tulos/osake (laimentamaton) oli 51,3 senttiä (-3,3 senttiä).

Toimitusjohtaja Juha Sarsama: Emoyhtiölle velaton tase – sijoituskapasiteetti kunnossa

"Katsauskaudella Panostaja maksoi pois kaikki emoyhtiön korolliset velat 22,3 milj. euroa ja teki sopimuksen uudesta 15,0 milj. euron yritysostolimiitistä, joka korvaa aikaisemman yritysostolimitin. Optimoimme pääomarakenteemme ja Panostaja tulee jatkossa toimimaan normaalitilanteessa velattomalla emoyhtiön taseella. Yritysostolimiitti tuo lisää joustavuutta rahoitusrakenteeseemme ja turvaa sijoitusvalmiutemme myös irtaantumisten välissä. Näkemyksemme mukaan emoyhtiön velaton tase mahdollistaa parhaimmalla tavalla tunnistettuihin sijoitusmahdollisuuksiin tarttumisen ja strategiamme mukaisen arvionluonnin pitkällä aikavälillä. Nyt toteutettu emoyhtiön velkojen poismaksu laskee myös merkittävästi Panostajan riskiä. Tämä riskin alenteuminen heijastuu Panostajan oman pääoman tuottovaateeseen ja osana pääomarakenteen muutosta olemme myös päivittäneet Panostajan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet.

Heti katsauskauden alussa Panostaja hankki enemmistön toiminnanohjausjärjestelmien kehitykseen ja erilaisten liiketoimintapalvelujen tarjontaan erikoistuneesta Oscar Softwaresta. Yhteinen taipaleemme Oscar Softwaren kanssa on saatu hyvin liikkeelle ja näemme yhtiön kasvunäkymät erittäin mielenkiintoisina kasvavilla toiminnanohjausjärjestelmien ja taloushallinnon palveluiden markkinoilla.

Panostajan sijoituskohteiden yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi katsauskaudella yli 50 prosenttia. Vahvan kasvun taustalla ovat hankitut uudet sijoituskohteet sekä Granon viime tilikaudella tekemien yritysostojen vaikutus. Kokonaisliikevaihdon kasvusta huolimatta sijoituskohteiden liikevaihtokehitys oli katsauskaudella monissa sijoituskohteissa odotuksiamme heikompaa. Granon liikevaihtoa painoi katsauskaudella jatkunut painotuotteiden epätasainen kysyntä. Carrotin liikevaihdon alhainen taso oli seurausta yhtiön Uudenmaan teollisuusliiketoiminnan arvioitua huonommasta katteesta ja toiminnan alasajosta. Myös Selogille kolmas neljännes oli liikevaihdollisesti heikko asiakkaiden ennakoitua alhaisemman asennustyömäärän ja yhtiön avainhenkilömuutosten hankaloittaessa tavoitteisiin pääsyä. Tulemme myös edelleen jatkamaan toimenpiteitä CoreHW:n ja Helakeskuksen liikevaihtojen kehityssuunnan kääntämiseksi.

Odotuksiamme heikompaa liikevaihdon kehitys heijastui myös liikevoittoon, joka laski katsauskaudella 1,4 milj. euroon vertailukauden 1,6 milj. eurosta. Granon liikevoittoa painoi suurkuva- ja valomainostöiden asennusliiketoiminta, jossa voimakkaasti kasvaneet volyymit ja suuret yhtäaikaisten projektien johtivat tappiollisiin projekteihin. Carrotin liikevoittoa heikensi heikosti kehittyneen Uudenmaan teollisuusliiketoiminnan alasajo sekä kevään yritysostosta aiheutuneet kulut.

Yrityskauppa- ja markkinan aktiivisuus on jatkunut katsauskaudella hyvällä tasolla. Viimeaikaisten uusien sijoitusten myötä saamamme kiinnostuksen ja oman aktiivisen kartoitustyömme johdosta hankevirtamme on entisestään monipuolistunut ja uusia arvioitavia sijoituskohteita on ollut hyvin tarjolla. Kilpailu hyvistä kohteista on säilynyt kovana ja myyjien hintaodotukset ovat paikoin korkeat. Markkinat tarjoavat kuitenkin edelleen mahdollisuuksia sekä valikoiduille uusille hankinnoille että irtaantumisille ja tulemme jatkamaan yrityskauppa- ja mahdollisuuksien kartoittamista aktiivisesti."

Sijoituskohteet 3 kuukautta

Grano

Grano on Suomen johtava sisältö- ja markkinointipalveluyhtiö

Granon katsauskauden liikevaihto oli 32,1 milj. euroa, jossa kasvua vertailukauteen oli 39 %. Syy liikevaihdon voimakkaaseen kasvuun on edellisellä tilikaudella hankitut Lönnberg Painot Oy sekä Kuopion Neon2 Oy ja Brand Factory Finland Oy:n liiketoiminta. Granon kolmannen neljänneksen liikevoitto oli 1,8 milj. euroa, missä kasvua vertailukauteen on 0,4 milj. euroa.

Katsauskaudella markkinoiden kysyntätilanteessa eri palvelujen kesken oli edelleen merkittäviä eroja. Suurkuvaliiketoiminnan kesäkausi oli erittäin vilkas, koska useat isot projektit olivat ajoittuneet katsauskaudelle. Rakentamisen puolella sähköisten palveluiden liikevaihto kehittyi edelleen vahvasti ja Grano onkin onnistunut hyvin perinteisten rakennuspiirustusvolyyymien korvaamisessa digitaalisella liiketoiminnalla. Offset -painamisen markkina jatkoi edelleen laskevalla trendillä. Painetun paperin kulutus onkin Suomessa laskenut jyrkemmin kuin Länsi-Euroopassa keskimäärin, jossa paperin kysynnän lasku on jo tasaantunut.

Lokakuussa 2017 päättyneiden yhteistoimintaneuvottelujen kulusäästöt paransivat kolmannen neljänneksen tulosta. Myös osana tuotannon uudelleenjärjestelyjä myytyjen käytettyjen koneiden myyntivoitot 0,4 milj. ja Neon2:n lisäkauppahinnan oikaisu 0,2 milj. euroa parasivat katsauskauden tulosta.

Viime tilikaudella Brand Factory Finlandin liiketoiminnan hankinnan myötä selvästi kasvaneen suurkuva- ja valomainostöiden projektit ja näiden asennusliiketoiminnalle asettamat haasteet aiheuttivat katsauskaudella merkittäviä ylimääräisiä alihankinta- ja henkilöstökustannuksia. Myynti tällä liiketoiminta-alueella on kasvanut voimakkaasti ja katsauskaudella toteutettiin useita suuria asennusprojekteja, joiden kohdalla projektilaskenta ja resurssisuunnittelu ei toteutunut yhtiön tavoitteiden mukaisesti. Kokonaisuutena asennusliiketoiminnan tulos katsauskaudelta painui 0,6 milj. euroa tappiolliseksi. Haasteellisiksi osoittautuneista suurista asennusprojekteista ei odoteta enää aiheutuvan tappioita ja yhtiö on kehittänyt asennusliiketoiminnan toimintaprosessejaan vastaamaan isojen asiakasprojektien vaatimuksia. Katsauskauden liikevoittoa rasittaa myös kasvaneet yritys- ja laitehankintojen poistot. Katsauskauden poistot yhteensä olivat 2,1 milj. euroa (1,6 milj. euroa).

Suurkuvatuotantoon on katsauskaudella tehty laiteinvestointi kapasiteetin nostamiseksi ja offset-liiketoimintaan on tehty viimeistelylaitteinvestointeja tehokkuuden kasvattamiseksi. Katsauskaudella yhtiö myös hankki Rovaniemeltä KL-Kopio Oy:n koko osakekannan.

M€	3 kk 5/18-7/18	3 kk 5/17-7/17	9 kk 11/17-7/18	9 kk 11/16-7/17	12 kk 11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	32,1	23,1	100,9	71,8	105,3
Liikevoitto, milj. euroa	1,8	1,4	5,8	4,4	6,3
Korolliset nettovelat	59,6	41,9	59,6	41,9	55,8
Panostajan omistusosuus	52,8 %				

KL-Varaosat

KL-Varaosat on MB-, BMW- ja Volvo-autovaraosien tukkukauppa ja jälleenmyyjä

KL-Varaosien katsauskauden liikevaihto oli 3,7 milj. euroa, jossa kasvua vertailukauteen oli 8 %. Myös katsauskauden liikevoitto toteutui vertailukautta paremmalla tasolla 0,4 milj. eurossa.

Kysyntätilanteen parantuminen on kokonaisuutena jatkunut viime kuukausina. Touko-kesäkuun jakso oli erittäin hyvä heinäkuun kysynnän ollessa hiljaisempi.

Markkinanäkymä on säilynyt hyvänä. Autokauppa on käynyt hyvin ja myös käytettyinä maahantuotujen henkilöautojen määrä on korkealla. Käytettyjen ladattavien hybridien ja dieselkäyttöisten henkilöautojen tuonti on huippulukemissa. Selkeästi valtaosa käytettyinä maahantuoduista henkilöautoista on KL-Varaosien palvelemissa merkeissä.

Yhtiö tekee edelleen toimia korjaamokumppani- ja toimipaikkaverkoston laajentumiseksi ja vahvistaa sähköisiä palveluja ja digitaalista markkinointia.

M€	3 kk	3 kk	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18-7/18	5/17-7/17	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	3,7	3,5	10,6	9,9	13,5
Liikevoitto, milj. euroa	0,4	0,3	0,9	0,7	1,0
Korolliset nettovelat	0,0	0,9	0,0	0,9	0,6
Panostajan omistusosuus	75,0 %				

Selog

Selog on Suomen suurin sisäkattomateriaalien tukkuliike

Selogin katsauskauden liikevaihto oli 2,5 milj. euroa, pudotusta vertailukauden tasosta 0,4 milj. euroa. Liikevoitto oli 0,2 milj. euroa, jossa alhaisen liikevaihdon myötä heikennystä vertailukauteen oli 0,1 milj. euroa.

Kolmannella vuosineljänneksellä jatkui toimialalla edelleen hieman odottava tunnelma. Kuukausivaihtelut olivat voimakkaita heinäkuun ollessa poikkeuksellisen hiljainen. Monien merkittävien asennustöiden aloitus on myös viivästynyt ja asiakkaiden työtilanne jäi näin katsauskaudella odotettua heikommaksi. Myös yhtiön avainhenkilövaihdokset ovat osaltaan vaikeuttaneet myyntitavoitteisiin pääsemistä. Uusien pienten toimijoiden tulo markkinoille lisää kilpailua.

Yhtiön toimitusjohtaja Simo Tuokko jäi pois toimestaan toukokuun lopussa ja myynnissä on tapahtunut yhden henkilön vähennys. Yhtiön uusi toimitusjohtaja Reijo Siekinen aloittaa syyskuun lopussa ja rekrytoinnit myynnin vahvistamiseksi ovat käynnissä.

M€	3 kk	3 kk	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18-7/18	5/17-7/17	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	2,5	2,9	6,8	8,0	10,8
Liikevoitto, milj. euroa	0,2	0,3	0,4	0,5	0,8
Korolliset nettovelat	0,9	0,3	0,9	0,3	0,0
Panostajan omistusosuus	100,0 %				

Helakeskus

Helakeskus on kalustehelojen keskeinen tukkukauppa Suomessa

Helakeskuksen katsauskauden liikevaihto oli 2,1 milj. euroa, jossa laskua vertailukauteen 13 %. Myös liikevoitto heikkeni vertailukauden tasosta ja oli 0,1 milj. euroa.

Katsauskauden liikevaihtoon vaikutti erityisesti heinäkuun heikko myynti, minkä myötä liikevaihto jäi selvästi alle vertailuvuoden tason. Lyhyen aikavälin markkinatilanne jatkuu kohtuullisen hyvänä. Projektikaupassa vallitsee kuitenkin kova kilpailu mikä näkyy suurina kysynnän vaihteluina. Huonekaluteollisuuden lasku jatkuu ja kuluttajakauppa näyttäisi edelleen odottavan kasvuaan kotimaisen keittiökaupan ja -valmistuksen osalta. Myös ulkomainen tuonti näyttäisi edelleen valtaavan alaa.

Myynnin ja tuotevalikoiman kehittämistä jatketaan ja myös myyntiorganisaatiota on järjestelty uudelleen.

M€	3 kk	3 kk	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18-7/18	5/17-7/17	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	1,9	2,2	6,0	6,7	8,9
Liikevoitto, milj. euroa	0,1	0,2	0,2	0,4	0,5
Korolliset nettovelat	5,4	5,8	5,4	5,8	5,5
Panostajan omistusosuus	100,0 %				

Megaklinikka

Megaklinikka tarjoaa hammashoitoa uudella toimintakonseptilla

Megaklinikan katsauskauden liikevaihto 1,3 milj. euroa oli 0,3 milj. euroa alle vertailukauden tason. Liikevoitto parani vertailukauden 0,0 milj. eurosta 0,1 milj. euroon. Vertailukauden liikevaihtoa kasvattaa ja tulosta heikentää Tukholman klinikka.

Klinikkaliiketoiminnan osalta markkinoiden kehitys on jatkunut haasteellisena. Asiakasmäärien lasku pääkaupunkiseudulla näyttäisi vihdoin taittuneen, mutta edelleen asiakasmäärät ovat alhaiset ja kilpailu asiakkasta on kovaa. Klinikkaliiketoiminnan osalta on edelleen panostettu operatiivisen tehokkuuden parantamiseen sekä näkyvyyden lisäämiseen.

Lisenssiliiketoiminnan markkinanäkymä on Suomessa edelleen hyvä ja yhtiön toimintamallille on selvästi kysyntää. Toisaalta kilpailevien ratkaisujen markkinoille tulo ja markkinoiden suhteellinen rajallisuus tulee kiristämään kilpailua tulevaisuudessa. Lisenssiliiketoiminnassa kartoitetaan aktiivisesti uusia kasvualueita ja myös aktiivista myyntityötä Ruotsin julkisen sektorin asiakkaisiin jatketaan.

M€	3 kk 5/18-7/18	3 kk 5/17-7/17	9 kk 11/17-7/18	9 kk 11/16-7/17	12 kk 11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	1,3	1,6	4,0	4,6	6,0
Liikevoitto, milj. euroa	0,1	0,0	-0,1	-1,5	-1,6
Korolliset nettovelat	5,9	5,4	5,9	5,4	5,9
Panostajan omistusosuus	79,8 %				

Heatmasters

Heatmasters tarjoaa metallien lämpökäsittelypalveluita ja -teknologiaa

Heatmastersin katsauskauden liikevaihto 1,3 milj. euroa oli hivenen yli vertailukauden tason. Liikevoitto oli selvästi positiivinen ja oli myös vertailukautta paremmalla tasolla.

Kysyntä Suomen lämpökäsittelypalveluissa oli katsauskaudella hyvä varsinkin työmailla ja kenttähenkilöstö on ollut täystyöllistettynä. Uunitustoiminnan osalta hitautta on aiheuttanut asiakkaiden kesälomat.

Puolassa kesäkausi oli pettymys haastellisten projektien rasittaessa tulosta. Puolan kustannusrakennetta tullaan korjaamaan muutolla uusiin tehokkaampiin tiloihin ja edullisempaan sähkösopimukseen, joilla kiinteitä kuluja pystytään alentamaan merkittävästi.

Laiteliiketoiminnan kysyntä on pysynyt ennallaan ja viimeisimmät uunitoimitukset on tehty Puolaan ja Unkariin.

Yhtiön uuden palvelukonseptin käyttöönotto on käynnissä. Siinä asiakkaille tarjotaan kumppanien avulla lämpökäsittelyn ympärille optimoituja palvelupaketteja.

M€	3 kk	3 kk	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18-7/18	5/17-7/17	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	1,3	1,3	3,5	3,5	5,3
Liikevoitto, milj. euroa	0,2	0,0	0,1	-0,3	-0,2
Korolliset nettovelat	0,7	0,9	0,7	0,9	0,9
Panostajan omistusosuus	80,0 %				

CoreHW

CoreHW tarjoaa korkean lisäarvon RF IC -suunnittelupalveluita

Yhtiö on yhdistelty Panostaja-konserniin 1.9.2017 alkaen, eikä siitä siten ole vielä vertailutietoja. Yhtiön liikevaihto oli katsauskaudelta 0,7 milj. euroa ja liikevoitto -0,1 milj. euroa.

Yhtiön palveluiden kysyntätilanne on katsauskaudella jatkunut hyvänä. 5G- ja IoT -markkinoilla jatkuu globaalisti voimakkaat investoinnit ja kysyntä. Liikevaihto ja tulos jäivät kuitenkin katsauskaudella alhaiseksi uusien projektien aloitusten edelleen viivästyttävä. Aikaisempaa suurempien hankkeiden sopimusneuvottelut ja asiakaspäätökset ovat kestäneet odotettua pidempään. Lisäksi teknologiatoimittajan teknologiahaasteet ovat lykanneet yhden avainasiakkaan investointipäätöksiä.

Yhtiö on kuitenkin pystynyt hyödyntämään vapaana olleita resursseja omien tuotteiden kehitykseen, johon on katsauskauden aikana panostettu aikaisempaa voimakkaammin.

M€	3 kk	3 kk	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18-7/18	5/17-7/17	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	0,7		2,5		1,0
Liikevoitto, milj. euroa	-0,1		-0,6		0,0
Korolliset nettovelat	3,1		3,1		2,3
Panostajan omistusosuus	63,0 %				

Carrot

Carrot tarjoaa henkilöstövuokraus-, rekrytointi- ja ulkoistuspalveluita

Carrotin katsauskauden liikevaihto oli 6,7 milj. euroa ja liikevoitto -0,2 milj. euroa. Carrotin tulos on yhdistelty Panostaja-konserniin 1.5.2018 alkaen, eikä siitä siten ole vielä vertailutietoja.

Katsauskauden liikevaihtoa heikensi Uudenmaan alueen odotuksia heikompi kehitys ja erityisesti sen teollisuusliiketoiminnan kehitys. Uudenmaan teollisuusliiketoiminta on perustunut vahvasti alueen jalostamoseisakkitöiden resursointiin, mutta näiden töiden jäädessä vähäiseksi liiketoiminnan kannattavuus painui selvästi tappiolliseksi ja liiketoiminta on katsauskaudella ajettu alas. Liiketoiminta on mahdollista käynnistää uudelleen uusien merkittävien asiakasprojektien tarjoutuessa, mutta toistaiseksi tältä osin liikevaihtoa ei enää kerry. Myös katsauskaudelle ajoittuneet arkipyhät alensivat liiketoiminnan volyyymeja.

Markkinan kysyntätilanne on kuitenkin hyvä ja erityisesti Pohjois-Suomessa yhtiö on onnistunut kasvattamaan liiketoimintaansa. Monilta osin kasvun rajoitteena onkin työntekijäresurssien saatavuus ja yhtiö suuntaa panostuksia voimakkaasti markkinointiin ja työnantajamielikuvan kehittämiseen.

Yhtiössä on meneillään toimintamallien sekä organisaation kyvykkyyden kehittäminen. Katsauskauden tulosta rasittaa useiden meneillään olevien kehityshankkeiden kustannukset, Uudenmaan teollisuusliiketoiminnan alasajon kustannukset sekä yrityshankinnan kustannukset 0,2 milj. euroa.

M€	3 kk 5/18-7/18	3 kk 5/17-7/17	9 kk 11/17-7/18	9 kk 11/16-7/17	12 kk 11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	6,7	0,0	6,7	0,0	0,0
Liikevoitto, milj. euroa	-0,2	0,0	-0,2	0,0	0,0
Korolliset nettovelat	5,3	0,0	5,3	0,0	0,0
Panostajan omistusosuus	63,0 %				

Oscar Software

Oscar Software tarjoaa toiminnanohjausjärjestelmiä ja taloushallinnon palveluita

Oscar Softwaren katsauskauden liikevaihto oli 2,1 milj. euroa ja liikevoitto 0,0 milj. euroa. Oscar Softwaren tulos on yhdistelty Panostaja-konserniin 1.5.2018 lähtien eikä siitä siten ole vielä vertailutietoja.

Liikevaihto toteutui katsauskaudella odotetun kaltaisena. Kysyntä yhtiön palveluille on katsauskaudella jatkunut hyvällä tasolla. Työmarkkina on kuitenkin ohjelmistoliiketoiminnassa sekä talouden ulkoistuspalvelussa erittäin aktiivinen ja kilpailu osajista on kova, mikä aiheuttaa vaihtuvuutta henkilöstössä. Yhtiön rekrytoinnit ovat jatkuneet vilkkaana ja rasittavat osaltaan katsauskauden tulosta. Lisäksi katsauskauden tulosta rasittaa yrityshankinnan kustannukset 0,3 milj. euroa.

Vuonna 2005 perustettu Oscar Software on toiminnanohjausjärjestelmien kehitykseen ja erilaisten liiketoimintapalvelujen tarjontaan erikoistunut ohjelmistopalveluyritys. Monipuolisten toiminnanohjausjärjestelmien lisäksi Oscar Software tarjoaa taloushallintopalveluita sekä verkkokaupan ohjelmistoja ja verkkoliiketoiminnan palveluita. Taloushallinnon palveluita Oscar Software tarjoaa pääosin vain yhtiön ohjelmistoasiakkaille, joille voidaan näin tarjota toisiaan tukeva kokonaisratkaistu. Yhtiö pysyykin tarjoamaan pk-yrityksille kattavan palveluvalikoiman yhden luokun periaatteella. Oscar Softwarella on laaja asiakaskanta, johon kuuluu pk-yrityksiä eri toimialoilta mm. teollisuus, tukkukauppa, huoltoliiketoiminta ja palvelut. Yhtiöllä on noin 800 asiakasta ja sen pääkonttori on Tampereella.

Oscar Softwaren relevantin pk-sektorin toiminnanohjausjärjestelmien markkinan koko on arviolta noin 600 milj. euroa, joista ohjelmistotuottojen osuus on noin 60 % ja implementointityön osuus noin 40 %. Markkinat ovat viime vuosina kasvaneet noin 8 % vuosivauhtia ja kasvun ennakoitaan jatkuvan hyvänä. Markkinan kasvu tulee jatkossa pääasiassa SaaS (software as a service) -palveluista perinteisten asiakkaalle asennettavien ratkaisujen määrän kasvaessa vain vähän. Taloushallintopalveluiden ulkoistusmarkkina on puolestaan kasvanut vuosittain noin 3 % ja kasvun odotetaan jatkuvan myös lähivuodet. Koko taloushallinnon ulkoistuspalveluiden markkinan koko Suomessa on arviolta noin 1.000 milj. euroa.

Oscar Softwaren liikevaihdosta noin 35 % on ohjelmistoihin perustuvaa jatkuvaa ylläpito- ja vuokralaskutusta ja noin 5 % on ohjelmistolisenssien kertamyyntiä. 40 % yhtiön liikevaihdosta on ohjelmistoihin liittyvää projekti- ja konsultointityötä. Ohjelmistojen myynnissä painottuu jatkossa entistä enemmän jatkuvalaskutteinen SaaS -ansaintamalli. Taloushallinnon ulkoistuspalveluiden osuus liikevaihdosta on noin 20 %.

Yhtiön ohjelmistojen ja palvelujen kysynnän tärkeimpänä ajurina on digitalisaation konkretisoituminen pk-sektorissa. Pk-yrityksillä on tarvetta kehittää toimintaansa mm. verkkoliiketoiminnan, datan keräämisen ja hyödyntämisen, laitteiden liitettävyyden ja automaation avulla. Myös SaaS -jakelumallin tarjoaminen kasvattaa kysyntää sen helppouden ja monipuolisempien hyödyntämismahdollisuuksien myötä.

Yhtiön nykyaikainen toiminnanohjausjärjestelmä tarjoaa asiakkaille perinteisen toimistokäytön lisäksi liikkuvuutta, uusia käyttäjäryhmiä ja roolipohjaisia käyttöliittymiä tukien näin nykyaikaista liiketoiminnan kehittämistä. Yhtiön ohjelmistoperhe koostuu tällä hetkellä PRO ja Tisma -ohjelmistoista sekä eri toimialavertikaaleista. Oscar Software panostaa voimakkaasti omaan ohjelmistotuotekehitykseen myös tulevaisuudessa. Yhtiön tuotestrategian tavoitteena on tarjota asiakkailleen elinkaaretonta, moderneihin teknologioihin perustuvaa pilvipohjaista toiminnanohjauksen järjestelmäkokonaisuutta.

M€	3 kk 5/18-7/18	3 kk 5/17-7/17	9 kk 11/17-7/18	9 kk 11/16-7/17	12 kk 11/16-10/17
Liikevaihto, milj. euroa	2,1	0,0	2,1	0,0	0,0
Liikevoitto, milj. euroa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Korolliset nettovelat	5,3	0,0	5,3	0,0	0,0
Panostajan omistusosuus	55,0 %				

TALOUDELLINEN KEHITYS 1.11.2017-31.7.2018

M€	Q3	Q3	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18- 7/18	5/17- 7/17	11/17- 7/18	11/16- 7/17	11/16- 10/17
Liikevaihto, milj. euroa	52,3	34,5	143,1	104,3	150,7
Liikevoitto, milj. euroa	1,4	1,6	5,1	2,1	2,9
Tulos ennen veroja, milj. euroa	0,8	1,3	3,5	1,0	1,2
Tilikauden tulos, milj. euroa	0,5	1,8	28,7	1,5	6,9
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, €	0,00	0,02	0,51	-0,03	0,03
Oma pääoma / osake, €	1,06	0,53	1,06	0,53	0,59
Liiketoiminnan kassavirta, milj. euroa	3,7	1,9	3,9	7,9	15,6

TOUKOKUU 2018 – HEINÄKUU 2018

Katsauskauden liikevaihto kasvoi 52 % ja oli 52,3 milj. euroa (34,5 milj. euroa). Yritysostojen vaikutus 17,8 milj. euron liikevaihdon kasvuun oli 18,8 milj. euroa. Viennin osuus liikevaihdosta oli 1,3 milj. euroa eli 2,5 % (1,1 milj. euroa eli 3,2 %). Liikevaihto kasvoi viidessä yhdeksästä sijoituskohteesta.

Liikevoitto heikkeni ollen 1,4 milj. euroa (1,6 milj. euroa). Liikevoitto parani neljässä sijoituskohteessa yhdeksästä. Liikevaihdon ja liikevoiton kehitystä on kommentoitu sijoituskohteittain.
Katsauskaudella emoyhtiön tulosta rasittaa ulkopuoliset asiantuntijakulut.

Katsauskauden tulos oli 0,5 milj. euroa (1,8 milj. euroa).

MARRASKUU 2017 – HEINÄKUUN 2018

Katsauskauden liikevaihto kasvoi 37 % ja oli 143,1 milj. euroa (104,3 milj. euroa). Yritysostojen vaikutus 39 milj. euron liikevaihdon kasvuun oli 40,6 milj. euroa. Viennin osuus liikevaihdosta oli 4,3 milj. euroa eli 3,0 % (3,6 milj. euroa eli 3,4 %). Liikevaihto kasvoi kolmessa yhdeksästä sijoituskohteesta.

Liikevoitto parani 2,1 milj. eurosta 5,1 milj. euroon. Liikevoitto parani neljässä sijoituskohteessa yhdeksästä. Liikevaihdon ja liikevoiton kehitystä on kommentoitu sijoituskohteittain.

Katsauskauden tulos oli 28,7 milj. euroa (1,5 milj. euroa). Myytyjen liiketoimintojen tulokseen on kirjattu KotiSunin marras- joulukuun tulos sekä KotiSunin myynnin myyntivoitto ennen veroja 32,9 milj. euroa sekä myyntiin liittyvä verokulu 7,2 milj. euroa

Liiketoiminnan muihin tuottoihin on katsauskaudella kirjattu 1,3 milj. euron arvonlisäverojen palautukseen liittyvä saaminen. Tilikaudelta 1.11.2014-31.10.2017 Panostaja Oyj on verohallinnon päätökseen perustuen jättänyt arvonlisäverotuksessa vähentämättä ostoihin sisältyvät arvonlisäverot. Hallinto-oikeus kumosi Verohallinnon päätökset ja katsoi, että Panostaja Oyj:llä on täysimääräinen vähennysoikeus yleiskuluista ja muista kuluista, joilla on katsottava olevan suora ja välitön yhteys yhtiön harjoittamaan vähennykseen oikeuttavaan liiketoimintaan.

Vertailukaudella myytyjen liiketoimintojen tuloslaskelma on erotettu jatkuvien liiketoimintojen tuloslaskelmasta ja niiden tulos on esitetty erikseen kohdassa Tulos myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista IFRS:n mukaisesti. Myytyjen ja lopetettujen liiketoimintojen vertailukauden tuloksessa on esitetty KotiSun-segmentin sekä Takoma-segmentin tulokset yhteensä 0,6 milj. euroa. Ennen myytyjen ja lopetettujen liiketoimintojen erottamista tuloslaskelmassa jatkuvista liiketoiminnoista konsernin vertailukauden liikevaihto oli 134,3 milj. euroa ja liikevoitto 6,3 milj. euroa

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin M€

	Q3	Q3	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18- 7/18	5/17- 7/17	11/17- 7/18	11/16- 7/17	11/16- 10/17
Liikevaihto					
Grano	32,1	23,1	100,9	71,8	105,3
KL-Varaosat	3,7	3,5	10,6	9,9	13,5
Selog	2,5	2,9	6,8	8,0	10,8
Helakeskus	1,9	2,2	6,0	6,7	8,9
Megaklinikka	1,3	1,6	4,0	4,6	6,0
Heatmasters	1,3	1,3	3,5	3,5	5,3
CoreHW	0,7		2,5		1,0
Carrot	6,7		6,7		
Oscar Software	2,1		2,1		
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1

Eliminoinnit	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	
Konserni yhteensä	52,3	34,5	143,1	104,3	150,7

**Liikevoiton jakautuminen
segmenteittäin**

	Q3	Q3	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18- 7/18	5/17- 7/17	11/17- 7/18	11/16- 7/17	11/16- 10/17
Liikevoitto					
Grano	1,8	1,4	5,8	4,4	6,3
KL-Varaosat	0,4	0,3	0,9	0,7	1,0
Selog	0,2	0,3	0,4	0,5	0,8
Helakeskus	0,1	0,2	0,2	0,4	0,5
Megaklinikka	0,1	0,0	-0,1	-1,5	-1,6
Heatmasters	0,2	0,0	0,1	-0,3	-0,2
CoreHW	-0,1		-0,6		0,0
Carrot	-0,2		-0,2		
Oscar Software	0,0		0,0		
Muut	-1,0	-0,7	-1,3	-2,3	-4,0
Konserni yhteensä	1,4	1,6	5,1	2,1	2,9

Panostaja-konsernin liiketoiminta raportoidaan katsauskaudella kymmenessä segmentissä, jotka ovat Grano, Selog, Helakeskus, KL-Varaosat, Heatmasters, Megaklinikka, CoreHW, Carrot, Oscar Software sekä Muut (emoyhtiö ja osakkuusyhtiöt).

Muut-segmentissä raportoi emoyhtiön lisäksi katsauskaudelta kaksi osakkuusyhtiötä Ecosir Group Oy ja Spectra Yhtiöt Oy. Raportoitavien osakkuusyhtiöiden liiketoiminta on kehittynyt positiivisesti ja osakkuusyhtiöiden tulovaikutus katsauskaudella oli 0,3 milj. euroa (0,2 milj. euroa), joka esitetään omalla rivillään konsernin tuloslaskelmassa liikevoiton alapuolella. Katsauskaudella Panostaja myi osuutensa vähemmistöosajuuksia tekevästä pääomasijoitusyhtiöstä Juuri Partners Oy:stä.

HENKILÖSTÖ

	31.7.2018	31.7.2017	Muutos
Henkilöstö keskimäärin	1 976	1 468	35 %
Henkilöstö katsauskauden lopussa	2 142	1 502	43 %

Henkilöstö segmenteittäin katsauskauden lopussa

	31.7.2018	31.7.2017	Muutos
Grano	1 148	894	28 %
KotiSun	0	379	-100 %
KL-Varaosat	53	46	15 %
Selog	13	14	-7 %
Helakeskus	23	24	-4 %
Megaklinikka	83	91	-9 %
Heatmasters	39	45	-13 %
CoreHW	45	0	
Carrot	617	0	
Oscar Software	112	0	
Muut	9	9	0 %
Konserni yhteensä	2 142	1 502	43 %

Carrotin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna.

Katsauskauden lopussa Panostaja-konserni työllisti 2 142 henkilöä ja keskimäärin 1 976 henkilöä katsauskauden aikana. Panostaja jatkoi katsauskaudella henkilöstön kehittämistä strategian mukaisesti.

INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Katsauskauden aikana Panostaja on maksanut pois kaikki emoyhtiön korolliset velat 22,3 milj. euroa ja tehnyt sopimuksen uudesta 15,0 milj. euron yritysostolimiitistä. Yritysostolimiitistä voidaan nostaa kolmen vuoden mittaisia luottoja emoyhtiölle yritysostojen rahoittamiseen. Uusi yritysostolimiitti korvaa aiemman yritysostolimiitin.

Emoyhtiön rahat ja rahoitusarvopaperit sekä likvidit rahasto-osuudet olivat 14,7 milj. euroa. Emoyhtiöllä on käytössään koko 15,0 milj. euron yritysostolimiitti yritysostojen toteuttamista varten. Emoyhtiön korolliset velat olivat 0,0 milj. euroa.

Konsernin liiketoiminnan kassavirta heikkeni ja oli 3,9 milj. euroa (7,9 milj. euroa). Maksuvalmius säilyi hyvänä. Konsernin rahavarat olivat 23,1 milj. euroa (31.10.2017: 19,5 milj. euroa) ja korolliset nettovelat 59,4 milj. euroa (31.10.2017: 88,6 milj. euroa). Nettovelkaantumisaste laski ja oli 69,3 % (31.10.2017: 137,5 %). Nettovelkaantumisasteen lasku johtui pääasiassa ensimmäisellä neljänneksellä toteutetusta yritysmyynnistä. Konsernin nettorahoituskulut katsauskaudella olivat -1,8 milj. euroa (-1,2 milj. euroa), eli 1,3 % (1,2 %) liikevaihdosta.

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat katsauskaudella 21,9 milj. euroa (18,4 milj. euroa), eli 15,3 % (17,7 %) liikevaihdosta. Investoinnit kohdistuivat pääasiassa yrityshankintaan sekä laite- ja kalustoinvestointeihin.

Rahoitusasema

M€	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
Korolliset velat	87,9	86,8	111,6
Korolliset saamiset	5,4	3,7	3,5
Rahavarat	23,1	12,2	19,5
Korolliset nettovelat	59,4	70,8	88,6
Oma pääoma (emoyhtiön osakkeenomistajille sekä määräysvallattomille kuuluva oma pääoma)	85,7	58,5	64,5
Nettovelkaantumisaste %	69,3	121,1	137,5
Omavaraisuusaste %	41,1	33,1	28,8

KONSERNIRAKENTEN MUUTOKSET

Oscar Software

Panostaja sijoitti toiminnanohjausjärjestelmiä ja taloushallinnon palveluita pk-yrityksille tarjoavaan Oscar Software Group Oy:öön. Kaupan jälkeen Panostaja omistaa 55 % järjestelyssä muodostuvasta kokonaisuudesta yhtiön johdon ja avainhenkilöiden jatkaessa merkittävinä vähemmistöomistajina. Oscar Software Group Oy muodostaa Panostajalle uuden sijoituskohteen. Oscar Softwaren luvut on yhdistelty Panostaja-konserniin 1.5.2018 lähtien.

Carrot

Panostaja sijoitti henkilöstöpalvelualan kasvuun investoimalla Carrot Palvelut Oy:hyn ja allekirjoitti 20.4.2018 sopimuksen henkilöstövuokraus-, rekrytointi- ja ulkoistuspalveluita tarjoavan Carrot Palvelut Oy:n osakekannan ostosta. Kaupan jälkeen Panostaja omistaa 63 % järjestelyssä muodostuvasta kokonaisuudesta. Carrotin tase on yhdistelty Panostaja –konserniin 30.4.2018 lähtien ja tulos on yhdistelty 1.5.2018 alkaen.

KotiSun

Panostaja myi yhdessä muiden KotiSun Groupin omistajien kanssa koko KotiSun Group Oy:n osakekannan CapManin hallinnoimalle CapMan Buyout X -rahastolle. Kaupassa CapManista tuli KotiSun Groupin pääomistaja yhdessä Suomen Teollisuussijoitus Oy:n ja työeläkevakuutusyhtiö Varman kanssa.

OSAKEKURSSIN KEHITYS JA OSAKKEENOMISTUS

Panostaja Oyj:n osakkeen päätöskurssi vaihteli katsauskauden aikana 0,96 euron (alin noteeraus) ja 1,21 euron (ylin noteeraus) välillä. Osakkeiden osakevaihto tarkastelujaksolla oli 2 963 327 kappaletta, mikä edustaa 5,7 % osakekannasta. Osakkeen heinäkuun 2018 päätöskurssi oli 1,18 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo heinäkuun 2018 lopussa oli 61,5 milj. euroa (44,2 milj. euroa). Yhtiöllä oli heinäkuun 2018 lopussa 4 535 osakkeenomistajaa (3 991).

Osakkeiden pörssivaihdon kehitys	3Q/2018	3Q/2017	1-3Q/2018	1-3Q/2017	2017
Vaihdetut osakkeet, 1 000 kpl	2 963	1 239	8 300	5 793	5 959
% osakekannasta	5,7	2,4	15,9	11,1	11,5

Osake	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
Osakkeita yhteensä, 1 000 kpl	52 533	52 533	52 533
Omat osakkeet, 1 000 kpl	400	484	471
Päätöskurssi	1,18	0,85	0,91
Markkina-arvo, milj. euroa	61,5	44,2	47,5
Osakkeenomistajia	4 535	3 991	4 095

HALLINTO JA YHTIÖKOKOUS

Panostaja Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 1. helmikuuta 2018 Tampereella. Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin viisi (5), ja valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä päättyvälle toimikaudelle hallitukseen valittiin uudelleen Jukka Ala-Mello, Eero Eriksson, Mikko Koskenkorva, Tarja Pääkkönen sekä uutena jäsenenä Kalle Reponen.

Tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja KHT Markku Launis toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä 2019. Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on ilmoittanut, että päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Lauri Kallaskari.

Yhtiökokous vahvisti esitetyn tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen tilikaudelta 1.11.2016 – 31.10.2017 ja päätti, että päättyneeltä tilikaudelta osakkeenomistajille maksetaan osinkoa 0,04 euroa osakkeelta.

Lisäksi yhtiökokous päätti, että hallitus valtuutetaan päättämään harkintansa mukaan mahdollisesta varojen jakamisesta osakkeenomistajille yhtiön taloudellisen tilanteen sitä puoltaessa joko osinkona tai pääomanpalautuksena sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta. Valtuutuksen perusteella tehtävän varojenjaon enimmäismäärä on yhteensä 4 700 000 euroa. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista edellä mainittuun varojenjakoön liittyvistä ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkamiseen saakka. Yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan ja että valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä päättyvältä toimikaudelta hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiona 40 000 euroa ja hallituksen muille jäsenille kullekin 20 000 euroa. Lisäksi yhtiökokous päätti, että noin 40 % hallituksen jäsenille maksettavista palkkiosta maksetaan hallitukselle annetun osakeantivaltuutuksen perusteella antamalla hallituksen jäsenille yhtiön osakkeita, mikäli hallituksen jäsen ei yhtiökokouspäivänä omista yli yhtä prosenttia (1 %) yhtiön kaikista osakkeista. Mikäli hallituksen jäsenen omistusosuus yhtiökokouspäivänä on yli yksi prosentti (1 %) yhtiön kaikista osakkeista, maksetaan palkkio kokonaisuudessaan rahana. Yhtiökokous päätti edelleen, että hallituksen jäsenten matkakulut korvataan Verohallinnon vahvistaman kulloisenkin matkakorvausperusteen enimmäismäärän mukaisena.

Lisäksi hallitus valtuutettiin päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä siten, että hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 5 200 000 osaketta, mikä vastaa noin 9,9 % yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä NASDAQ Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hallitus päättää, miten omia osakkeita hankitaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen). Valtuutus kumoaa edellisessä varsinaisessa yhtiökokouksessa 31.1.2017 annetun omien osakkeiden hankintaa koskevan valtuutuksen. Valtuutus on voimassa 1.8.2019 saakka.

Yhtiön hallitus piti välittömästi yhtiökokouksen päätyttyä järjestäytymiskokouksen, jossa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jukka Ala-Mello ja varapuheenjohtajaksi Eero Eriksson.

OSAKEPÄÄOMA JA OMAT OSAKKEET

Katsauskauden päättyessä Panostaja Oyj:n osakepääoma oli 5 568 681,60 euroa. Osakkeiden lukumäärä on yhteensä 52 533 110 kappaletta.

Yhtiön hallussa oleva omien osakkeiden määrä katsauskauden lopussa oli 400 280 kappaletta (tilikauden alussa 470 512 kappaletta). Omien osakkeiden määrä vastasi 0,8 prosenttia koko katsauskauden lopun osakemäärästä ja äänimäärästä.

Yhtiökokouksen 31.1.2017 ja hallituksen päätösten mukaisesti Panostaja Oyj luovutti 15.12.2017 yhtiön johdolle osakepalkkioina yhteensä 36.261 kappaletta osakkeita. Yhtiö luovutti hallituksen jäsenille 15.12.2017 yhteensä 13 333 kappaletta osakkeita kokouspalkkioiden maksuna. Panostaja luovutti yhtiökokouksen 1.2.2018 ja hallituksen päätöksen mukaisesti 2.3.2018 yhteensä 10 638 kappaletta sekä 1.6.2018 yhteensä 10 000 kappaletta osakkeita kokouspalkkioiden maksuna.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

MARKKINANÄKYMÄT

Suomen taloudellinen kehitys on säilynyt vahvana ja talouskasvun pohja on laaja. Selvimmin markkinatilanteen positiivinen kehitys on tilikauden aikana näkynyt rakentamista palvelevissa sijoituskohteissa, mutta hyvä talouskehitys on ollut nähtävissä laajemminkin. Eri sijoituskohteiden kysyntätilanteen kehitystä lyhyellä aikavälillä on arvioitu tarkemmin tilikauden 2018 näkymien yhteydessä. Yrityskauppa-markkinan yleinen aktiivisuus on jatkunut katsauskaudella hyvällä tasolla ja uusia kohteita on ollut hyvin tarjolla. Poliittisten jännitteiden ja taloussyörien kypsyessä rahapolitiikan kiristymisen myötä talouden ja toimintaympäristön pitkän aikavälin kehitykseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

LIIKETOIMINNAN MERKITTÄVIMMÄT LÄHIAJAN RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Riskiennhallinta on osa Panostaja-konsernin johtamis- ja seuranta-järjestelmiä. Panostaja pyrkii tunnistamaan ja seuraamaan sijoituskohteidensa liiketoimintaympäristön ja yleisen markkinatilanteen muutoksia, reagoimaan niihin ja hyödyntämään niiden tuomia liiketoimintamahdollisuuksia. Riskiksi luokitellaan sellaiset tekijät, jotka saattavat vaarantaa tai estää Panostajan tai sen omistaman sijoituskohteen strategisten tavoitteiden saavuttamisen, tuloksen ja taloudellisen aseman kehityksen tai toiminnan jatkuvuuden, tai muutoin aiheuttaa merkittäviä seuraamuksia Panostajalle, sen omistajille, sijoituskohteille, henkilöstölle tai muille sidosryhmille. Yksityiskohtaisempi selvitys Panostajan riskienhallintapolitiikasta sekä merkittävimmistä riskeistä on julkaistu vuoden 2017 vuosikertomuksessa. Rahoitusriskeistä on kerrottu tarkemmin tilikauden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Markkinariskit, yleiset: Yleiset markkinariskit liittyvät erityisesti Suomen taloudellisen tilanteen sekä maailmantalouden kehityksen, poliittisten riskien, raaka-aineiden hintamuutosten ja rahoitusmarkkinoiden riskien tuomaan epävarmuuteen sekä näiden mahdollisiin vaikutuksiin sijoituskohteille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Rahoitusmarkkinoiden muutos ja luotonannon tiukentuminen saattaa hidastaa yrityskauppojen toteuttamista ja vaikeuttaa käyttö-pääomarahoituksen saatavuutta.

Markkinariskit, sijoituskohteiden toimialat: Suhdanneodotukset nykyisten sijoituskohteiden toimialoilla ovat voimakkaasti sidoksissa asiakasyritysten näkymiin. Panostajan näkymät eri sijoituskohteissa vaihtelevat hyvistä heikkoihin. Panostaja arvioi sijoituskohteita riskejä säännöllisesti ja tekee päivitetyn riskiarvion pohjalta tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Strategiset riskit: Panostaja edustaa laajalti suomalaista pk-sektoria. Liikevaihto jakautuu yhdeksään eri sijoituskohteeseen, joiden syklisyys vaihtelee. Konsernin liiketoimintarakenne tasaa osittain talouden heilahteluja. Yleiset ja sijoituskohteisiin liittyvät markkinariskit voivat kuitenkin vaikuttaa konsernin tulokseen ja taloudelliseen kehitykseen tästä huolimatta. Arvioitu markkinatilanne otetaan sijoituskohteissa huomioon sopeuttamalla toimintoja ja kustannuksia markkinakysyntään sekä turvaamalla rahoitusasema. Panostaja näkee maailmantalouden muutoksissa myös mahdollisuuksia markkina-aseman parantamiseen esimerkiksi yritysostojen kautta.

Rahoitusriskit: Konserni altistuu toimintansa seurauksena useille rahoitusriskeille. Riskienhallinnan tavoite on rajata rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja taloudelliseen kehitykseen. Konsernin tulot sekä operatiiviset kassavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista. Konsernin lainakanta on tällä hetkellä lähes kokonaan vaihtuvakorkoista. Osa sijoituskohteista käyttää koronvaihto- ja korkokattosopimuksia. Pitkällä aikavälillä Panostaja-konsernin korkosuojausten määrä tai hajautus vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin lainoihin tulee olla riittävällä tasolla markkinatilanne ja -näkemys huomioiden. Konserni toimii pääosin euroalueella ja on siten vain vähäisessä määrin alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Luottotappioriskit ovat edelleen merkittävä epävarmuustekijä osalla sijoituskohteista.

Yrityskaupat: Panostaja etsii aktiivisesti pk-yrityksiä ja pyrkii luomaan arvoa sekä orgaanisella kasvulla että yritysostoin sekä oikea-aikaisen luopumisen kautta. Markkinoilla on edelleenkin riittävästi mahdollisuuksia yritysostoihin ja Panostajan strategiaa on tarkoitus toteuttaa hallituilla yritysostoilla nykyisiin sijoituskohteisiin ja uusia mahdollisia sijoituskohteita kartoitetaan myös aktiivisesti. Luopumisten valmistelua jatketaan osana sijoituskohteiden omistajastrategioita. Yrityskauppoihin liittyviä riskejä hallitaan sijoittamalla tarkasti määriteltujen sijoituskriteereiden mukaisesti, syvällisillä ostettavan kohteen ja kohdemarkkinan selvityksillä sekä tehokkaalla integraatioprosessilla. Panostaja on määritellyt yrityskauppojen valmisteluun ja toteuttamiseen yhtenäisen ohjeistuksen ja yrityskaupprosessin.

Vahinkoriskit: Vahinkoriskejä hallitaan Panostaja-konsernissa vakuutuksilla sekä konserniohjeistuksilla, jotka määrittävät eri osa-alueiden politiikan.

Operatiiviset riskit: Sijoituskohteiden markkinatilanteiden muutokset saattavat johtaa tilanteisiin, joissa yhtiöiden liikevaihto laskee väliaikaisesti merkittävästi alle tavoitellun tason. Riskinä on, että sijoituskohteet eivät onnistu sopeuttamaan toimintaansa riittävän nopeasti muuttuneeseen tilanteeseen, mikä johtaa kannattavuuden merkittävään laskuun. Sijoituskohteet pyrkivät varautumaan kysynnän muutoksiin pitämällä yllä suunnitelmaa toiminnan sopeuttamisesta osana vuosisuunnittelua. Panostaja on myös määritellyt tuloskehityksen palauttamisen toimintamallin, jota sovelletaan tuloskehityksen merkittävässä poikkeamisissa. Myös osana sijoituskohteiden toiminnan kehittämistä toteutettavien kehityshankkeiden läpivientiin liittyy riskejä, jotka voivat toteutuessaan johtaa siihen, että tavoiteltuja hyötyjä ei saavuteta ajallaan. Panostaja on kehittänyt prosessin ja työkalut kehityshankkeiden läpiviemiseksi, joilla muutoksien läpiviemistä pyritään varmistamaan.

NÄKYMÄT TILIKAUDELLE 2018

Yrityskauppa- ja markkinan yleinen aktiivisuus on jatkunut katsauskaudella hyvällä tasolla ja uusia kohteita on ollut hyvin tarjolla. Omistusjärjestelyjen ja kasvumahdollisuuksien hyödyntämisen tarve pk-yrityksissä säilyy ja oman aktiivisen toiminnan täydentäessä ulkoapäin tulevaa ostokohteiden tarjontaa markkinoilla on riittävästi yritysostomahdollisuuksia. Panostajan strategiaa on tarkoitus toteuttaa hallituilla yritysostoilla nykyisiin sijoituskohteisiin, mutta myös uusia mahdollisia sijoituskohteita kartoitetaan aktiivisesti. Myös irtaantumisten mahdollisuuksia arvioidaan edelleen aktiivisesti osana sijoituskohteiden omistajastrategioita.

Eri sijoituskohteiden kysyntätilanteen arvioidaan kehittyvän lyhyellä aikavälillä seuraavasti:

- Selogin, Helakeskuksen, CoreHW:n, KL-Varaosien ja Carrotin kysyntätilanne säilyy hyvänä. Uuden sijoituskohteen Oscar Softwaren kysyntätilanne säilyy hyvänä
- Granon ja Heatmastersin kysyntätilanne säilyy tyydyttävänä
- Megaklinikan kysyntätilanne säilyy heikkona

Panostaja Oyj

Hallitus

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Juha Sarsama, 040 774 2099

Panostaja Oyj

Juha Sarsama

toimitusjohtaja

Kaikki tässä osavuositiedotiedotteessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat Panostajan ja sijoituskohteiden johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden tilasta ja kehitymisestä. Toteutuvat tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

LAATIMISPERIAATTEET

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu noudattaen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita IAS-34 standardin mukaisesti.

Osavuositiedotuksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

TULOSLASKELMA

1000 euroa	3 kk	3 kk	9 kk	9 kk	12 kk
	5/18- 7/18	5/17- 7/17	11/17- 7/18	11/16- 7/17	11/16- 10/17
Liikevaihto	52 265	34 473	143 093	104 337	150 718
Liiketoiminnan muut tuotot	577	198	2 723	457	985
Kulut yhteensä	51 411	33 087	140 723	102 723	148 794
Poistot ja arvonalentumiset	2 490	1 894	7 018	4 789	7 255
Liiketulos	1 432	1 583	5 093	2 071	2 909
Rahoitustuotot ja -kulut	-674	-438	-1 842	-1 232	-1 984
Osuus osakkuusyhtiön tuloksista	60	107	287	165	278
Tulos ennen veroja	818	1 253	3 538	1 004	1 203
Tuloverot	-312	-182	-1 324	-74	2 240
Tulos jatkuvista liiketoiminnoista	506	1 071	2 214	930	3 443
Tulos myydyistä liiketoiminnoista	0	774	26 511	3 041	5 057
Tulos lopetetuista liiketoiminnoista	0	0	0	-2 429	-1 646
Tilikauden tulos	506	1 845	28 725	1 542	6 853
Jakautuminen					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	0	811	26 722	-1 410	2 137
Määräysvallattomille	507	1 034	2 003	2 952	4 717
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista €, laimentamaton	0,000	0,001	0,004	-0,045	-0,031
Tulos/osake jatkuvista liiketoiminnoista €, laimennettu	0,000	0,001	0,004	-0,045	-0,031
Tulos/osake myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista €, laimentamaton	0,000	0,015	0,509	0,012	0,065
Tulos/osake myydyistä liiketoiminnoista, € laimennettu	0,000	0,015	0,509	0,012	0,065
Tulos/osake jatkuvista sekä myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista €, laimentamaton	0,000	0,016	0,513	-0,033	0,035

Tulos/osake jatkuvista sekä myydyistä ja lopetetuista liiketoiminnoista €, laimennettu	0,000	0,016	0,513	-0,033	0,035
LAAJA TULOSLASKELMA					
Laajan tuloslaskelman erät	506	1 845	28 725	1 542	6 853
Muuntoerot	-164	-36	-164	-36	-20
Kauden laaja tuloslaskelma	342	1 809	28 561	1 506	6 833
Jakautuminen					
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-164	775	26 558	-1 446	2 117
Määräysvallattomille	507	1 034	2 003	2 952	4 717

TASE

1000 euroa	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	97 804	81 266	94 714
Muut aineettomat hyödykkeet	15 129	10 140	13 485
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	18 659	17 697	23 234
Osuudet osakkuusyhtiöissä	1 076	3 974	4 037
Laskennalliset verosaamiset	6 750	7 568	11 328
Muut pitkäaikaiset varat	9 032	7 441	6 772
Pitkäaikaiset varat yhteensä	148 450	128 086	153 571

Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	9 659	11 023	12 698
Myyntisaamiset ja muut saamiset	28 012	25 836	38 418
Käypään arvoon tulosvaik. kirjattavat rahoitusvarat	11 000	0	0
Rahavarat	12 116	12 240	19 466
Lyhytaikaiset varat yhteensä	60 787	49 099	70 582
VARAT YHTEENSÄ	209 239	177 184	224 154
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	5 569	5 569	5 569
Ylikurssirahasto	4 646	4 646	4 646
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	13 384	13 314	13 325
Muuntoero	-268	-148	-157
Kertyneet voittovarot	31 849	4 231	7 546
Yhteensä	55 181	27 613	30 929
Määräysvallattomien osuus	30 523	30 877	33 522
Oma pääoma yhteensä	85 703	58 490	64 451
Velat			
Laskennallinen verovelka	8 026	2 995	4 621
Pitkäaikaiset velat	74 555	78 681	94 034
Lyhytaikaiset velat	40 955	37 018	61 047
Velat yhteensä	123 536	118 695	159 702
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	209 239	177 184	224 154

RAHAVIRTALASKELMA
1000 euroa

	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
Liiketoiminnan nettorahavirta	3 949	7 883	15 626
Investointien nettorahavirta	17 399	-17 151	-35 516
Lainojen nostot	12 348	11 645	39 987
Lainojen takaisinmaksut	-29 678	-12 183	-23 759
Osakeanti	3 186	1 200	3 090
Omien osakkeiden myynti	59	54	61
Maksetut osingot ja oman pääoman palautukset	-3 602	-5 785	-6 595
Rahoituksen nettorahavirta	-17 691	-5 069	12 785
Rahavirtojen muutos	3 657	-14 337	-7 105

OMA PÄÄOMA

1000 euroa	Osake- pääoma	Yli- kurs- sira- hasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muun- toerot	Voit- toerat	Muut rahas- tot	Määräys- vallattomi- en osuus	Yhteen- sä
Oma pääoma	5 569	4 646	13 260	-124	9 277	7 390	31 128	71 145
1.11.2016								
Tilikauden voitto					-1 410		2 952	1 542
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä					-1 410		2 952	1 542
Osingon jako					-2 081			-2 081
Osingon jako määräysvallattomille							-3 378	-3 378
Pääoman palautus							-558	-558
Oman pääoman ehtoisen lainan korko					-731			-731
Omien osakkeiden myynti				54				54
Palkitsemisjärjestelmä					11			11
Muuntoerot				-24	-12			-36
Muut muutokset					69	-7 390		-7 321
Tytäryritysten hankinnasta syntynyt määräysvallattomien omistajien osuus					-61		-54	-115
Tytäryritysomistusosuuksien myynnit, jotka eivät ole johtaneet määräysvallan menettämiseen					223		969	1 192
Määräysvallattomien omistusosuuksien hankinnat					-1 054		-783	-1 837
Muut oman pääoman muutokset yhteensä				54	-24	-3 636	-7 390	-3 202
								-14 198

31.7.2017	5 569	4 646	13 314	-148	4 231	0	30 878	58 490
Oma pääoma								
1.11.2017	5 569	4 646	13 325	-157	7 546	0	33 523	64 451
Tilikauden voitto					26 722		2 003	28 725
Tilikaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä					26 722		2 003	28 725
Osakeanti								
Osingon jako					-2 084			-2 084
Osingon jako määräysvallattomille							-1 484	-1 484
Pääomanpalautus								
Oman pääoman ehtoisen laina korko								
Omien osakkeiden myynti			59					59
Palkitsemisjärjestelmä					11			11
Muuntoerot				-111	-53			-164
Muut muutokset					48			48
Tytäryritysten hankinnasta syntynyt määräysvallattomien omistajien osuus							3 179	3 179
Tytäryritysomistusosuuksien myynnit, jotka ovat johtaneet määräysvallan menettämiseen							-5 829	-5 829
Määräysvallattomien omistusosuuksien hankinnat					-341		-869	-1 210
Muut oman pääoman muutokset yhteensä			59	-111	-2 419		-5 003	-7 474
Oma pääoma								
31.7.2018	5 569	4 646	13 384	-268	31 848	0	30 523	85 703

TUNNUSLUVUT

	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
Liikevoitto, milj. euroa	5 093	2 071	2 909
Oma pääoma per osake, €	1,06	0,53	0,59
Tulos /osake, laimentamaton, €	0,51	-0,03	0,03
Tulos /osake, laimennettu, €	0,51	-0,03	0,03
Osakemäärä tilikaudella ulkona olevat keskimäärin, 1 000 kpl	52 117	52 195	52 082
Osakemäärä tilikauden lopussa, 1 000 kpl	52 533	52 533	52 533
Osakemäärä, 1 000 kpl, keskimäärin laimennettuna	52 117	52 195	52 118
Oman pääoman tuotto, %	51,0 %	3,2 %	10,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	24,2 %	4,8 %	4,9 %
Bruttoinvestoinnit Pysyviin vastaaviin, milj. euroa	21,9	18,4	39,0
% liikevaihdosta	15,3 %	17,7 %	25,8 %
Korolliset velat, milj. euroa	87,9	86,8	111,6
Korolliset nettovelat, milj. euroa	59,4	70,8	88,6
Omavaraisuusaste, %	41,1	33,1	28,8
Henkilöstö keskimäärin	1 976	1 468	1 622

Taloudelliset tunnusluvut antavat tiiviin kuvauksen yhtiön liiketoiminnan kehityksestä ja taloudellisesta asemasta. Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilikauden 2017 tilinpäätöksessä. Termejä "Liiketulos" ja "Liikevoitto" käytetään tarkoittamaan samaa asiaa. Korollisten velkojen ja korollisten nettovelkojen täsmäytyslaskelmat on esitetty tämän tiedotteen lopussa.

HANKITUT LIIKETOIMINNOT**Hankintamenolaskelma Oscar Software**

Panostaja Oyj tiedotti 8.5.2018 allekirjoittaneensa sopimuksen toiminnanohjausjärjestelmiä ja taloushallinnon palveluita tarjoavan Oscar Software Group Oy:n osakekannan ostosta. Kaupan jälkeen Panostaja omistaa 55 % järjestelyssä muodostuvasta kokonaisuudesta.

Yhtiön koko osakekannan (100 %) arvo on 9,1 miljoonaa euroa. Hankintamenolaskelman perusteella hankittujen nettovarojen käypä arvo on 2,0 milj. euroa, jolloin liikearvoksi muodostui 7,1 milj. euroa. Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot 2,1 milj. euroa liittyivät asiakassuhteisiin sekä teknologiaan. Oscar Softwaren luvut on on yhdistelty Panostaja –konserniin 1.5.2018 alkaen.

Luovutettu vastike M€

Maksettu vastike	9,1
Ehdollinen vastike	0,0
Luovutettu vastike yhteensä	9,1
Hankitut varat ja vastattavaksi otetut velat	
Pysyvät vastaavat	0,6
Asiakassuhteet ja teknologia	2,1
Koneet ja kalusto	0,1
Vaihto-omaisuus	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	1,5
Rahat ja pankkisaamiset	0,9
Vastaavaa yhteensä	5,2
Pitkäaikaiset velat	0,3
Lyhytaikaiset velat	2,5
Laskennalliset verovelat	0,4
Vastattavaa yhteensä	3,2
Nettovarat	2,0
Goodwill	7,1

Hankintamenolaskelma Carrot

Panostaja Oyj tiedotti 20.4.2018 allekirjoittaneensa sopimuksen henkilöstövuokraus-, rekrytointi- ja ulkoistuspalveluita tarjoavan Carrot Palvelut Oy:n osakekannan ostosta. Kaupan jälkeen Panostaja omistaa 63 % järjestelyssä muodostuvasta kokonaisuudesta.

Yhtiön koko osakekannan (100 %) arvo on 6,55 miljoonaa euroa. Hankintamenolaskelman perusteella hankittujen nettovarojen käypä arvo on -1,3 milj. euroa, jolloin liikearvoksi muodostui 7,9 milj. euroa.

Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot 1,3 milj. euroa liittyivät asiakassuhteisiin. Carrotin tase on yhdistelty Panostaja –konserniin 30.4.2018 lähtien ja tulos tullaan yhdistämään 1.5.2018 alkaen.

Luovutettu vastike M€

Maksettu vastike	6,6
Ehdollinen vastike	0,0
Luovutettu vastike yhteensä	6,6
Hankitut varat ja vastattavaksi otetut velat	
Pysyvät vastaavat	0,0
Asiakassuhteet	1,3
Koneet ja kalusto	0,1
Vaihto-omaisuus	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	3,4
Rahat ja pankkisaamiset	0,6
Vastaavaa yhteensä	5,4
Pitkäaikaiset velat	0,9
Lyhytaikaiset velat	5,5
Laskennalliset verovelat	0,3
Vastattavaa yhteensä	6,7
Nettovarat	-1,3
Goodwill	7,9

**KONSERNIN KEHITYS
NELJÄNNEKVUOSITTAIN
M €**

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q4/16
Liikevaihto	52,3	45,9	44,9	46,4	34,5	36,2	37,6	43,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,6	0,5	1,7	0,5	0,2	0,1	0,5	0,2
Kulut yhteensä	51,4	44,4	44,9	46,1	33,1	34,8	36,5	41,1
Poistot ja arvonalentumiset	2,5	2,3	2,2	2,5	1,9	1,5	1,6	1,8
Liikevoitto	1,4	1,9	1,7	0,8	1,6	1,5	1,5	2,9
Rahoituserät	-0,7	-0,6	-0,6	-0,8	-0,4	-0,4	-0,6	-0,4
Osuus osak.yht. tuloksesta	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	0,8	1,6	1,2	0,2	1,3	1,1	0,9	2,5
Verot	-0,3	-0,5	-0,5	2,3	-0,2	0,1	-0,6	0,9
Voitto jatkuvista liiketoiminnoista	0,5	1,1	0,6	2,5	1,1	1,2	0,3	3,4
Tulos myydyistä liiketoiminnoista	0,0	0,0	26,5	2,0	0,8	1,0	1,6	0,0
Tulos lopetetuista liiketoiminnoista	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	-2,1	-0,2	-0,4
Tilikauden voitto	0,5	1,1	27,2	5,3	1,8	0,2	1,6	3,1
Määräysvallattomien osuus	0,5	0,9	0,6	1,8	1,0	1,6	1,3	1,4
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus	0,0	0,2	26,5	3,5	0,8	-1,4	0,4	1,7

ANNETUT VAKUUKSET

	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet			
Yrityskiinnitykset	75 703	78 885	82 642
Annetut pantit	130 531	130 592	137 420
Muut vastuut	6 366	16 048	18 234
Muut vuokrasopimukset			
Yhden vuoden kuluessa	10 935	7 223	10 246

Yli vuoden mutta enintään viiden vuoden kuluttua	23 462	12 750	22 215
Yli viiden vuoden kuluttua	1 984	1 354	2 651
Yhteensä	36 380	21 328	35 112

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Panostaja-konsernin segmentointi perustuu enemmistöomistuksessa oleviin sijoituskohteisiin, jotka tuottavat keskenään erilaisia tuotteita ja palveluja. Panostajan enemmistöomistuksessa olevat sijoituskohteet muodostavat yhtiön liiketoimintasegmentit joiden lisäksi on Muut-segmentti, jossa raportoidaan konsernin emoyhtiö mukaan lukien osakkuusyhtiöt ja kohdistamattomat erät.

LIKEVAIHTO	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
1000 euroa			
Grano	100 881	71 762	105 345
KL-Varaosat	10 631	9 894	13 540
Selog	6 823	7 954	10 764
Helakeskus	6 030	6 659	8 912
Megaklinikka	4 049	4 616	5 964
Heatmasters	3 496	3 506	5 300
CoreHW	2 519	0	994
Carrot	6 665	0	0
Oscar Software	2 145	0	0
Muut	0	0	0
Eliminoinnit	-146	-54	-100
Konserni yhteensä	143 093	104 337	150 718

LIIKETULOS

1000 euroa	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
Grano	5 786	4 405	6 299
KL-Varaosat	899	720	1 045

Selog	441	549	805
Helakeskus	153	387	546
Megaklinikka	-130	-1 460	-1 644
Heatmasters	56	-252	-202
CoreHW	-622	0	25
Carrot	-210	0	0
Oscar Software	-7	0	
Muut	-1 272	-2 278	-3 964
Konserni yhteensä	5 093	2 071	2 909

POISTOT

1000 euroa	11/17-7/18	11/16-7/17	11/16-10/17
Grano	-6 033	-3 794	-5 916
KL-Varaosat	-44	-73	-100
Selog	-30	-153	-200
Helakeskus	-14	-55	-73
Megaklinikka	-333	-503	-640
Heatmasters	-143	-157	-220
CoreHW	-199	0	-34
Carrot	-94	0	0
Oscar Software	-78	0	
Muut	-50	-54	-72
Konserni yhteensä	-7 018	-4 789	-7 255

KOROLLISET NETTOVELAT

1000 euroa

	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
Grano	59 571	41 894	55 830
KL-Varaosat	1	874	572
Selog	938	265	-43
Helakeskus	5 374	5 785	5 534
Megaklinikka	5 922	5 443	5 854
Heatmasters	728	882	868
CoreHW	3 136	-3	2 296
Carrot	5 258	0	0
Oscar Software	5 324	0	
Emoyhtiö	-26 904	6 367	7 769
Muut	83	9 337	9 944
Konserni yhteensä	59 433	70 845	88 623

Myytyjen ja lopetettujen toimintojen korolliset nettovelat on vertailukaudella esitetty rivillä Muut.

SEGMENTTI-INFORMAATIO NELJÄNNESVUOSITTAIN LIIKEVAIHTO M €

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q4/16
Grano	32,1	34,8	34,0	33,6	23,1	25,4	23,3	22,8
KL-Varaosat	3,7	3,5	3,4	3,6	3,5	3,2	3,2	3,4
Selog	2,5	2,4	1,9	2,8	2,9	2,4	2,6	2,7
Helakeskus	1,9	2,2	1,9	2,3	2,2	2,4	2,1	2,4
Megaklinikka	1,3	1,3	1,4	1,3	1,6	1,6	1,4	1,3
Heatmasters	1,3	1,1	1,0	1,8	1,3	1,3	0,9	1,3
CoreHW	0,7	0,5	1,3	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Carrot	6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oscar Software	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Muut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eliminoinnit	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,8
Konserni yhteensä	52,3	45,9	44,9	46,4	34,5	36,2	33,7	43,8

**SEGMENTTI-INFORMAATIO
NELJÄNNESVUOSITTAIN
LIIKETULOS M €**

	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q4/16
Grano	1,8	2,9	1,1	1,9	1,4	2,4	0,6	1,9
KL-Varaosat	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,4
Selog	0,2	0,2	0,0	0,3	0,3	0,1	0,1	0,2
Helakeskus	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,2
Megaklinikka	0,1	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-0,6	-0,8	-0,6
Heatmasters	0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3
CoreHW	-0,1	-0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Carrot	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Oscar Software	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut	-1,0	-0,8	0,6	-1,7	-0,7	-0,8	-0,8	1,2
Konserni yhteensä	1,4	1,9	1,7	0,8	1,6	1,5	-1,0	2,9

**Tunnuslukujen täsmäytyslaskelma –
korolliset velat ja korolliset nettovelat
M€**

	31.7.2018	31.7.2017	31.10.2017
Velat yhteensä	123,5	118,7	159,7
Korottomat velat	35,6	31,9	48,1
Korolliset velat	87,9	86,8	111,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	28,0	25,8	38,4
Korottomat saamiset	22,7	23,4	34,9
Korolliset saamiset	5,4	3,7	3,5
Korolliset velat	87,9	86,8	111,6
Korolliset saamiset	5,4	3,7	3,5
Rahavarat	23,1	12,2	19,5
Korolliset nettovelat	59,4	70,8	88,6

Panostaja on sijoitusyhtiö, joka kehittää aktiivisena enemmistöomistajana suomalaisia kasvuyrityksiä. Yhtiön tavoitteena on olla halutuin kumppani liiketoimintansa myyville yrittäjille, parhaille johtajille sekä sijoittajille. Panostaja kasvattaa yhdessä kumppaniensa kanssa konsernin omistaja-arvoa ja luo suomalaisia menestystarinoita.

Panostajalla on yhdeksän enemmistöomistuksessa olevaa sijoituskohdetta. Grano Oy on Suomen monipuolisin sisältöpalvelujen osaaja. Heatmasters Group tarjoaa metallien lämpökäsittelypalvelua Suomessa ja kansainvälisesti sekä valmistaa, kehittää ja markkinoi lämpökäsittelyteknologiaa. KL-Varaosat Oy on Mercedes Benz-, BMW- ja Volvo-henkilöautojen alkuperäisvaraosien ja tarvikkeiden maahantuoja, tukkukauppa ja jälleenmyyjä. Megaklinikka Oy on terveydenhuoltopalveluita sekä terveydenhuollon toiminnanohjausjärjestelmää tarjoava yritys. Suomen Helakeskus Oy on kalustehelojen keskeinen tukkukauppa Suomessa. Selog Oy on sisäkattomateriaalien erikoisliike ja tukkukauppa. CoreHW tarjoaa korkean lisäarvon RF IC -suunnittelupalveluita. Carrot tarjoaa henkilöstövuokraus-, rekrytointi- ja ulkoistuspalveluita. Oscar Software tarjoaa toiminnanohjausjärjestelmiä sekä taloushallinnon palveluita.